

”GUDS NÅD BRYTER SIG GENOM MÖRKRET”

Predikotext: Luk 1:26-38

²⁶I sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd av Gud ²⁷till en jungfru i staden Nasaret i Galileen. Hon var trolovad med en man som hette Josef och var av Davids släkt, och jungfruns namn var Maria. ²⁸Ängeln kom in och sade till henne: "Gläd dig, du benådade. Herren är med dig." ²⁹Men hon blev förskräckt vid hans ord och undrade vad denna hälsning kunde betyda. ³⁰Då sade ängeln till henne: "Frukta inte, Maria. Du har funnit nåd hos Gud. ³¹Se, du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. ³²Han skall bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron. ³³Han skall vara konung över Jakobs hus för evigt, och hans rike skall aldrig få något slut." ³⁴Maria sade till ängeln: "Hur skall detta kunna ske? Ingen man har rört mig". ³⁵Ängeln svarade henne: "Den helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall också barnet kallas heligt och Guds Son. ³⁶Och se, din släkting Elisabet skall på sin ålderdom också få en son. Hon som man har sagt är ofruktbar, hon är nu i sjätte månaden. ³⁷Ty för Gud är ingenting omöjligt." ³⁸Maria sade: "Se, jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne. (Luk 1:26-38)

Bön: Gud, vår Fader, låt Ditt Ordets ljus få lysa i våra hjärtan och ge oss tröst här i världens mörker! Amen.

Inledning

Vi har inte alltid soligt här i Norrbotten. Speciellt på vintern kan det kännas som om solen inte alls går över horisonten. I mer norra delar av landet är det också faktiskt så. Det finns dagar då solen inte går alls upp, inte ens enligt almanackan. Mörkret kan påverka människornas humör och man känner sig kanske kraftlös och mindre eller mer deprimerad. Men efter vintersolståndet börjar ljuset så småningom få lite mer plats varje dag. Och på en dag, då vintern har börjat ge väg åt våren, kan man första gången känna solens värmande strålar. Dag efter dag blir den ljusa tiden längre och solen börjar smälta snön. Naturen börjar vakna till liv igen!

Även i den nordiska vintern finns det något vackert och imponerande. Effekten av skapelsen kan märkas där. Så är det inte med det andliga mörkret, otron och synden, vilka Satan förde med sig till världen genom första människorna. Detta mörker är totalt och är uppfyllt med död. Men **”Guds nåd bryter sig genom mörkret”**—som också överskriften till dagens predikan heter. Vår text berättar för oss, att **Maria var utvald av nåden** för att bli moder av den Högste. **Kristus var utsänt av nåden** för att frälsa världen. Han—världens Ljus—förde ljuset till det andliga mörkret. **På grund av Hans kärlek och nåd frälser Gud oss genom tron; Han skänker oss tron** som griper tag på Jesus.

1. Maria—Utvald av nåden

Bland dem som Gud har utvalt för att tro på Honom och tjäna Honom i Hans rike finns alla slags människor. Rika och fattiga; pastorer och före detta prostituerade; kungliga och tjänstefolk; doktorer och fiskare. En av dessa Herrens tjänarna var Jungfrun Maria (v.38), som blev vår Frälsares moder. Men varför just hon? Var hon på något sätt fläckfriare eller mer kvalificerad än alla andra kvinnorna? Var hon syndfri eller född utan arvsynd, som några teologer och den romerskkatolska kyrkan påstår? Ängeln Gabriel hälsade Maria med följande ord: **”Gläd dig, du benådade. Herren är med dig.”** (v.28) Maria var inte nådens källa, som några skulle vilja påstå på grund av denna vers. Hon var nådens objekt eller mottagare. Att Gud ”benådade” Maria betyder att Gud hade varit och fortsatte att vara nådig mot henne. Maria var utvald på grund av Guds nåd—vilket betydde för henne samma sak som det betyder för oss—”oförtjänt nåd”.

* Predikad tidigare (med små ändringar jämfört med års 2008 version) i Öjebyn, S:t Jakobs ev-luth församling, den 25 mars 2007 på Marie bebådelsedag.

Varför Maria och inte någon annan kvinna från kung Davids släkt och från Juda stam? Ja, varför Abraham? Varför Mose? Varför David? Varför överhuvudtaget någon av dessa Herrens tjänare var utvald att spela så stor roll i Guds frälsnings plan för världen? Det enda svaret i allas dessa fall är den samma: på grund av nåden!

Maria hörde dessa tröstande ord från Gabriel: **”Herren är med dig.”** (v.28b) Guds närvarande är ett tröstande sak för alla troende. Herren Jesus Kristus sade till Sina lärjungar, vilket innefattar var och en av oss: **”jag är med er alla dagar intill tidens slut.”**¹

Hur skulle du reagera om en ängel skulle stå framför dig och hälsa dig en dag när du arbetar med dina dagliga uppgifter? Jag tror att en ängels synlig närvarande skulle vara tillräckligt för att förskräcka oss och få oss att undra. Bibeln berättar för oss, att Maria blev förskräckt och undrade vad Gabriels ord kunde betyda. Hon var rädd i hans närvaro. Gabriel sade: **”Frukta inte, Maria. Du har funnit nåd hos Gud.”** (v.30) Det grekiska ordet för ordet som är översatt här med ”nåd” betyder en oförtjänad välvilja eller oförtjänad nåd från Gud. Orsaken för att Maria inte behövde vara rädd var Guds nåd.

Maria behövde som alla andra människor en Frälsare. Också hon är en av de **”Alla [som] har syndat och saknar härlighet från Gud.”**² Ingenstans i Bibeln hittar vi något som skulle antyda det motsatta. Maria själv vittnar i sin lovsång: **”min ande gläder sig i Gud, min Frälsare. [...] Stora ting har den Mäktige gjort med mig och heligt är hans namn.”**³ Marias son, Guds Son, Jesus Kristus är Jungfru Marias och hela världens Gud och Frälsare!

2. Kristus—Utsänd av nåd

De forntida profetiorna skulle bli uppfyllda. En jungfru skulle föda Messias, som Jesaja hade profeterat 700 år tidigare. Jungfrufödelsen var indikerad redan i Edens lustgård till våra första förföräldrar. Frälsaren skulle vara *kvinnans Säd*, som det egentligen heter på hebreiska som är översatt på vår översättning som *kvinnans avkomma*.⁴ I detta unika fallet behövdes inte mannens medverkan för födelsen. Maria hade aldrig haft samlag; hon var en jungfru, och nu fick hon veta, att hon skulle föda Jesus! Maria var säkert häpnad. Hennes fråga fick följande svar: **”Den helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall också barnet kallas heligt och Guds Son.”** (v.35) Guds Son avlades av den Helige Ande, som vi också just har bekant i den *Apostoliska trosbekännelsen*. På grund av detta är Jesus den enda människan som har fötts utan arvsynd. Han var och är helig! Det är Han och endast Han som är vår **”vishet, rättfärdighet, helgelse och återlösning”**⁵. Som kristna vill vi ge all pris och ära endast till Jesus Kristus och den Treenige Guden, inte till någon annan—inte ens till Jungfrun Maria. Maria hade ett unikt privilegium att få föda Guds Son. Vi respekterar henne som moder av Guds Son. Hon uppfyllde sin kallelse som Herrens tjänarinna väl. Men liksom alla andra troende är också hon Guds barn genom tron allena. När det gäller böner, tillbedjan och gudstjänst, då riktar vi dessa endast till Herren. Bibeln säger: **”Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du tjäna.”**⁶ Med Paulus säger vi: **”Den som berömmar sig skall berömma sig av Herren.”**⁷

Johannes kallar Jesus i Uppenbarelseboken för **”lejonet av Juda stam, Davids rotskott”**⁸. Dessa är några av de namn som Mose och profeten Jesaja använde, när de profeterade om den utlovade Frälsaren. Denna Lejonet av Juda stam är Frälsaren Jesus Kristus. Han är den evige Konungen som ingen kan få att

¹ Matt 28:20.

² Rom 3:23.

³ Luk 1:47,49.

⁴ 1 Mos 3:15.

⁵ 1 Kor 1:30b.

⁶ Matt 4:10.

⁷ 1 Kor 1:31b.

⁸ Upp 5:5.

vackla och som ingen kan avsätta! Det är till Honom som Herren gav **”hans fader Davids tron”** och det är Han som **”skall vara konung över Jakobs hus för evigt, och hans rike skall aldrig få något slut”** (v.32,33)—som vi läser från dagens predikotext.

Under de åren som gick efter att Gud första gången gav löftet om Frälsaren och innan detta löfte blev uppfyllt genom Jesus Kristus hade Guds folk, Israel, otaliga gånger gjort uppror mot Gud genom att inte ångra sina synder och genom att leva i ottron. Bara få skulle ha reagerat om Gud inte ha hållit Sitt löfte. Men Gud är trofast och Han hade givit ett löfte som Han skulle också hålla. Han hade lovat att sända till världen en frälsare. Gud höll detta löfte därför att Han är barmhärtig och nådig—därför att Han älskade världen även om vi inte har förtjänat det! Kristus var utsänt av nåden för att bli vår Frälsare och frälsa oss från syndens och djävulens makt!

3. Tron—Given av nåd

På grund av vår födelse och våra själars ärvda syndighet är hela vårt väsen förmörkat av synd och fientlighet mot Gud, vår Skapare. Hur är det då möjligt att vi blir frälsta? Jesu svar är: **”För människor är det omöjligt, men för Gud är allting möjligt.”**⁹ Guds nåd bröt sig genom mörkret som regerade i vår värld, liv och hjärtan, när Jesus kom på jorden! Han förde med sig hoppet och ljuset som vi behövde. I Honom är vår frälsning och vårt liv! Hoppet som Jesus ger är inte en svag önskan, utan det är något orubbligt och evigt bestående—det är **”tryggt och säkert”**¹⁰ Hela vår frälsning är Guds verk från början till slutet. Även tron—genom vilket vi tar emot Kristi gåvor, det eviga livet—är en Guds gåva. Tron ges åt oss på grund av Guds nåd, när den Helige Ande genom Guds ord skapar tro i våra hjärtan.

När Gabriel svarade till Marias fråga berättade han till henne också om ett annat tecken. Elisabet, som var redan gammal och **”som man har sagt är ofruktsam”** (v.36) skulle få ett barn. Hon var **”i sjätte månaden”** (v.36) och skulle föda Kristi förelöpare, Johannes Döparen. Maria behövde inte fråga mer efter ängelns ord: **”Ty för Gud är ingenting omöjligt.”** (v.37) Alltså, allt är möjligt för Gud!

När ängeln Gabriel sade till Maria, att hon skulle bli Frälsarens moder svarade hon: **”Se, jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt.”** (v.38) Dessa tros ord kunde Maria säga därför att för Gud är ingenting omöjligt. På grund av nåden har Herren—världens Ljus—brutit sig genom ditt hjärtas otros mörker. I Sin barmhärtighet har Han också åstadkommit trons under i dig.

Slutorden

Vår sommar här i norra Sverige är fullt med ljus. I de nordligaste delarna av landet lyser solen genom hela natten. Guds skapelse är vacker, men även mer underlig är det ljus som Jesus förde med Sig till världen och vilken Han har givit till oss genom tron på Hans ord! Vi vandrar och lever i detta troljus 24 timmar i dygnet och vi kommer att få njuta Kristusljuset för evigt i himlen. Där finns inget behov för solen, därför att Gud själv är himmelens ljus!

Amen.

Bön: Vi tackar Dig, Herre Gud, himmelske Fader, för Din ousägliga nåd, att Du tänkt på oss syndare och låtit Din Son för vår skull anta människonatur. Vi ber Dig: Regera oss så genom Din Helige Ande, att vi kan trösta oss av Hans heliga människoblivande, Hans pina och död, bekänna Honom som vår Herre och Konung och genom Honom få evig salighet med Dig och den Helige Ande. Amen.

Jan-Erik Tiri

⁹ Matt 19:26.

¹⁰ Hebr 6:19.